

(המשך מעמוד 5)

כנת גדול, מקום המיפגש לשלוש הדתות הגדולות, וכמו שישו התהלך על גלי הכנרת והביא את השלום, כך תפקידנו עתה להביא את השלום לחופי הים התיכון. זוהי השאלה החשובה ביותר בעולם, יותר חשובה אף מן השלום בין רוסיה ואמריקה. אם יהיה שלום אצלנו, יבוא השלום לעולם כולו.

לפלורנץ יש יעוד בשטח זה. פלורנץ דומה לירושלים. היא שוכנת בראש הרים באמצע הארץ, ברוחה ובאקלים שלה היא דומה לירושלים. יש לה תפקיד מיוחד בעולם. אם המדינאים יבואו לפלורנץ, ויחוו בעיניהם בנוף הנהדר שלה, תנוח עליהם שכנת השלום. הפרופסור קרא לי להלן וביקש להראות לי את הנוף. הדבר לא היה אפשרי, כי ערפל סמיך הסתיר את הכל. הוא ניסה להעלות את הנוף, את שרשרות ההרים הרחוקים, לנגד עיני רוחי. ואמנם, היה נדמה לי שאני חודר מבצע לערפל ורואה.

★ ★ ★

ה עיקר הוא, אמר, שעל ישראל להבין את רוחם של הערבים ולחוש כי התנועה הלאומית הערבית היא תנועה חיובית. הוא הסביר לי זאת בהרחבה. לבסוף חייכתי ואמרתי: "אני שמח שהבאתי עמי לפגישה זו את המינשר העברי. אילו שלחתי לך אותו בעוד שבוע, היית מאמין כי אנחנו עוסקים בגניבה ספרותית ומעתיקים פשוט את דבריך." להפירה עשה תנועתך: "מה שנכון — נכון לכולם!"

הסברתי לו את עיקר גישתנו: שיש לשלב את השאיפות של התנועה הלאומית הערבית והתנועה הלאומית העברית במסגרת שמית אחת, כדי להגשימן במשותף. "זהו בדיוק", הוא קרא. "צריכים למצוא את השאיפות הטובות המשותפות לשני העמים. אין ניגוד ביניהן!"

הערתי שרוע המזל, משוכנע רוב רובו של הציבור הישראלי כי התנועה הלאומית הערבית קמה אך ורק כדי להשמיד את ישראל, ואין הבנה לתוכן החיובי של תנועה זו — כשם שאין הערבים מבינים את התוכן החיובי של תנועת השיחור העברית.

הפרופסור הזכיר את דברי תומאס אקוינאס הקדוש: "הכרחה אינה יכולה להרוס. היא יכולה רק לאחד ולרומם." לאמור: התוכן החיובי של תנועה לאומית יכול רק להביא טובה. "צריכים להסביר, לחזור ולהסביר", הוא קרא. הוא עשה תנועה של פועל ההולם בפטיש. "הדברים פשוטים, אבל צריכים לחזור עליהם. למה מצווה הכנסיה על הנוצרים לחזור כמה פעמים ביום על תפילת הפאטר נוסטר ("אבינו שבשמיים")? וכי האדם לא יודע כי אלוהים הוא אביו בשמיים? מובן שהוא יודע. אבל זה לא מספיק. צריכים לחזור ולחזור על זה..."

הסברתי שלא קל לבני הדור הקשיש שלנו, שגדלו באירופה, להבין לרוחה של הלאומיות הערבית. אך קם דור חדש, בו יש לחלול את התקחה, דור שגדל באסיה, והמסוגל להבין את רחשילבה של אסיה החדשה.

"אני מבין בדיוק", קרא, "קם דור חדש. צריכים להגיד לו: מה שהיה היה, עכשיו יוצאים לדרך חדשה!"

הוספתי שהרעיון השמי הוא בעינינו דגל עליון, שיתנוסס מעל לשני העמים. בני שני האומות יוכלו להאמין בו ולהיות נאמנים לו, מבלי לחתור על לאומיותם ולבגוד בה. כדי שיהיה שלום, אמרתי, דרוש רעיון עליון כזה — כמו רעיון הכנסיה הקתולית באירופה של ימי הביניים. רעיון השותפות השמית נראה לנו כמתאים ביותר למציאות. "זה ברור", אמר. "אתם אינכם עם אירופי, אלא עם שמי. אתם שייכים למשפחה הזאת."

★ ★ ★

ב שביך להפירה, היה תוכנו הרוחני של הרעיון השמי מובן מאליו. "אברהם, משה — זה לא העבר, זה העתיד שלכם. העבר של העם העברי הוא העתיד שלכם. לחזור לשרשים פירושו — להתקדם, ולא לסגת!"

הבטחתי לו שזוהי נטיה ברורה בישראל. ולדוגמה: בעוד שהתלמוד, שהוא בעיקרו פרי הפורה, הולך ונשכח מלב הדור הצעיר, הרי הוא מגלה מחדש את התנ"ך, שהוא פרי הארץ. סיפרתי לו על חידון התנ"ך ועל ההד המפליא שעורר בלב האומה. הסיבה היא, בלי ספק, כי האומה החדשה מחפשת את שרשיה באדמת הארץ ובתרבות עצמה בארץ זו.

"כשתהיו שוב עם התנ"ך", אמר בהתלהבות, "תהיו מרכז העולם!" דיברנו על הדור הישראלי הצעיר. אחרי שהמיתוס הציוני, שהיה פרי הפורה, איבד את תוכנו החי בלב הדור שגדל בארץ, הוא מחפש רוח חושה. במאתי את תקוותי כי האידיאל השמי יוכל למלא חלל זה.

"רק הרוח קובעת", הסכימ. "קח מהאומה הצרפתית או האיטלקית את הכנסיות ואת ציורי הכנסיות ואת המוסיקה של הכנסיות, מה נשאר מהן? האומה עצמה היא רק מסגרת ריקה. הרוח המפעמת בה, היא הקובעת!"

★ ★ ★

ב שטף השיחה, כשהסברתי לו את גישתנו לבעיית הפליטים, גילה לי גילוי מוזעזע, חוליה נוספת בשרשרת הגילויים שנודעו לי בסיוור זה, והרומזים כולם באותו כיוון. בשעתו ביקר להפירה בירדן, ואחר-כך בישראל. בירדן שוחח עמו המלך חוסיין באדיבות רבה, אבל להפירה סייע אותו: "אני לא תיר כאן, אני רוצה לעזור לשלום!" המלך הקשיב ולהפירה פירט לו את תכניתו לפתרון בעיית הפליטים. היא הוזהרה באופן מפליא עם התוכנית הכלולה במינשר העברי — האומרת שישראל תפתח את השערים ותתן לכל פליט את הברירה — לחזור או לקבל פיצויים. לפני נסיעתו התייעץ להפירה עם האמריקאים (שיצטרכו מן הסתם לממן את הקליטה ואת הפיצויים) וקיבל מהם את האו-קיי שלהם.

המלך חוסיין הסכים לתוכנית זו. מאושר מהצלחתו, מיהר להפירה לעבור את הגבול לישראל ולדבר עם דויד בן-גוריון וגולדה מאיר. שניהם סירבו, "אכלתי את ידי", קרא להפירה, ועשה תנועה של אכילת-ידיים. הם פחדו. אבל עם פחד לא מגיעים לשום מקום. ניסיתי להסביר להם שאין מה לפחד. אם יגידו לפליטים שהודלת פתוחה לרוחה, זה כל מה שהם רוצים לשמוע. אם יגידו להם או, שהם יוכלו לקבל מיד פיצויים או לחזור, הרוב לא יחזור בכלל. הוא יעדיף לקבל פיצויים. אבל צריכים להעיון!"

בראש השנה האחרון שלח להפירה מברק למלך חוסיין, ואיתל לו "שלום עם כל השכנים, כולל ישראל". המלך הודה לו במברק חוזר.

★ ★ ★

ר פתע ניגש להפירה לארון והוציא משם בקבוק קטן וריק של מי-קילון. "אתה יודע מה זה?" שאל בחיוך.

ידעתי מה זה. ערב פתיחת ועידת פלורנץ, התעלף להפירה בשעת תפילה בקאתדרלה הנהדרת של העיר. הפרופסור מאיר פלסנר, שישב במקרה מאחוריו, שלף מכיסו בקבוק זה והשישו מתחת לאפו של להפירה כדי להשיב את רוחו. עתה שומר להפירה על בקבוק זה כעל קמיע.

הוכרתי שפלסנר, אשר לכאורה אינו איש פוליטי אלא מדען, תפס באופן אינסטינקטיבי את המתרחש מאחורי הקלעים של הועידה, והפר את ההוראה שקיבל מראובן שלוח להחרים את הועידה. "פרופסור פלסנר היה האיש הפוליטי היחיד בין הישראלים בוועידה", התלהב להפירה. ובתנועתיד מזלזלת: "כל האחרים היו רק ביוקראטיים!"

הוא התעניין לשמוע מה קרה לפלסנר אחרי שובו ארצה. סיפרתי לו שבטאוני המשטר ניסו להסית את ההמונים נגד פלסנר — אך שאף לא סטודנט אחד לא שמע בקולם. ההפגנה היחידה היתה דווקא הפוכה — משלחת סטודנטים מטעם הפעולה השמית בירכה את הפרופסור על עמדתו האמיצה. להפירה שמה.

★ ★ ★

א חרי שעתיים וחצי של שיחה, וכמה כוסות תה שהוגשו עליי הנזירה השקטה, נפרדתי מן הפרופסורינו. הוא מסר לי כמתנת פרידה, סיסמה: "לקחת, לסבול, להיות סבלני!"

אילו היה זה הדבר היחיד שהבאתי עמי מסיוור זה בשבע ארצות, כשגירי של רעיון "משוגע", גם אז היה כדאי.

המינוי —

קיבלת חשבונך לשנה החדשה, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעיתון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

מוצרי מירומית לאיחסון ולתצוגה

ארוגות מתכת לבגדי עבודה בכל הגדלים. חזקים מאוד ומורכבים במיוחד. חד עבור מפעלים ומשרדים.

הציוד המיוחד לחנויות ושרות עצמי ההופך כל קניה לתענוג. מבני מתכת קלים המצטיינים בפיפים ובנקיונם.

תאי תעשייה הפותרים את בעיית האחסון של פריטים וחלקים קטנים, עם או בלי חלקי חבור.

סופאלוט — זיתון המתכת המנוקב הפותר את כל הבעיות, מנצל כל ס"מ של שטח. אידיאלי לאצטבאות לכונניות ולכל מיני מבנים אחרים.

מפעלי מתכת אשקלון 1959. המשרד: הירקון 106 ת"א טל. 21964; המפעל: אזור התעשייה אשקלון; חפפה והצפון: ס. רחמני, יפו 95; נתניה: ר. גדליה — ש. שטקל, רח' רויאל 9.